

Чушикова О. В.

Українська інженерно-педагогічна академія

СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНА БУДОВА ТЕРМІНІВ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ГЕНДЕРНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Статтю присвячено розглядові словотвірно-структурних особливостей термінів терміносистеми гендерної лінгвістики (ТСГЛ). Матеріалом для дослідження послужили терміни, виокремлені шляхом суцільної вибірки з наукових праць учених-лінгвогендерологів. У складі ТСГЛ виділено терміни-слова та термінологічні словосполучення (ТС) з абсолютною кількісною перевагою останніх. Однослівні терміни представлені непохідними назвами, афіксальними дериватами й композитами. Аналітичні терміни репрезентовані дво-, три-, чотири- п'яти- та шестикомпонентними номінаціями, з-поміж яких зафіксовано значну кількість синонімічних та варіантних. Більшість із проаналізованих ТС становлять двокомпонентні субстантивно-ад'єктивні терміносполуки з відносним одноосновним прикметником. У складі атрибутивних бінарних ТС зафіксовано також пасивні й активні дієприкметники, наголошено на ненормативності останніх. До аналізу залучено бінарні сполуки, побудовані за моделлю прикладки. Зафіксовано поодинокі термінологічні номінації в чужомовному графічному оформленні, більшість із яких мають питомий відповідник. Зазначено, що моделі «дієприкметник + іменник», субстантивно-субстантивні ТС та прикладкові конструкції в досліджуваній терміносистемі не є продуктивними. На другому місці за кількісним показником перебувають трикомпонентні аналітичні терміни, побудовані переважно за двома моделями, представленими практично однаковою кількістю ТС: «прикметник + прикметник + іменник», «прикметник + іменник + іменник». Багатоконпонентні ТС нечисленні, констатовано наявність безпосереднього зв'язку між продуктивністю тієї чи тієї моделі та кількістю компонентів у її складі: продуктивність обернено пропорційна кількості. Наголошено на наявності підрядного зв'язку між компонентами ТС. Проаналізовано різні підходи до функціонування ТС з компонентом гендерно-, рекомендовано написання окремо з урахуванням такої системно важливої характеристики терміна, як узвичаєність. Акцентовано високу продуктивність синтаксичного способу термінотворення, що є закономірним через низку лінгвальних та екстралінгвальних чинників. Спрогнозовано подальше поповнення ТСГЛ аналітичними номінаціями.

Ключові слова: однослівний термін, продуктивна модель, синтаксичний спосіб термінотворення, термінологічне словосполучення, терміносистема гендерної лінгвістики.

Постановка проблеми. Сучасне українське теоретичне термінознавство має вагомий здобуток. Станом на сьогодні досліджено близько 150 терміносистем, що охоплюють різні галузі знань [10]. Зокрема, за спостереженнями І. Кочан [5], у період з 2000 по 2016 рр. захищено понад 100 дисертацій, у яких описано 50 наукових напрямів. Кожне з виконаних досліджень поповнює українську термінологію новим лексичним матеріалом, необхідним своєю чергою для практичного термінознавства, зокрема створення різногалузевих словників. Проте досі поза увагою науковців перебуває терміносистема гендерної лінгвістики (далі ТСГЛ), що й зумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі зауваження щодо ТСГЛ знаходимо

в роботах А. Архангельської [1], М. Брус [2], М. Гінзбурга [4], О. Малахової [6], Ю. Маслової [7], Л. Ставицької [13], О. Тараненка [14], також у колективній монографії за редакцією Т. Космеди [3]. У попередніх авторських публікаціях було окреслено деякі проблеми у формуванні термінології, зокрема труднощі у виявленні її складу, розбіжності стосовно визначення й правопису окремих термінів [16]; проаналізовано явище синонімії і варіантності [15]; розглянуто корпус базових термінів [17].

Постановка завдання. Мета цієї статті – дослідити словотвірно-структурні особливості термінів ТСГЛ.

Виклад основного матеріалу. Матеріалом дослідження послужили терміни (310 одиниць), виокремлені шляхом суцільної вибірки з наукових

праць зазначених вище вчених, також було використано два словники гендерних термінів [11; 12]. Наводячи статистичні дані, акцентуємо таку особливість аналізованої терміносистеми, як значна кількість синонімічних і варіантних номінацій. Тому, розглядаючи, наприклад, терміни *фемінатив* і *фемінітив*, говоримо про структурні модифікації однієї термінологічної одиниці; водночас кожен синонімічний термін вважаємо окремим терміном. Наприклад, синонімічні ТС *гендерна лінгвістика*, *лінгвістична гендерологія* і *феміністична лінгвістика* кваліфікуємо як три терміносполуки; натомість ТС *відмаскулінний фемінатив* і *відмаскулінний фемінітив* – як варіанти одного терміна. Такий підхід базується на тому, що синоніми – це різнокореневі (переважно) терміноодиниці, а терміни-варіанти – це фонетичні, морфологічні, акцентні, орфографічні модифікації спільнокоренових слів-термінів та синтаксичні модифікації словосполук (детальніше див. 15).

У складі ТСГЛ видаляємо терміни-слова (23 одиниці) та термінологічні словосполучення (далі ТС) зі значною кількісною перевагою останніх (287 одиниць). Однослівні терміни представлені як непохідними назвами (6 одиниць), наприклад: *маскулінатив* / *маскулінітив*, *фемінітив* / *фемінатив*, *апелятив*, *андронім*, *патронім*, *фемінікон*, так і афіксальними дериватами (тут і далі в дужках подаємо синоніми, через скісну риску – варіанти). Суфіксальні типи терміноодиниць (9 найменувань) творяться за допомогою питомих і запозичених суфіксів *-ість*, *-нн-*, *-ацій-*, *-ізм*, наприклад: *андрогінність*, *маскулінність*, *фемінініність* / *фемінітивність* / *фемінативність*, *маскулінізація*, *чоловічість*, *жіночість*, *маскулізм* / *маскулінізм*, *фемінізування*, *фемінізація*. Префіксальні і суфіксально-префіксальні моделі (2 одиниці) непродуктивні, наприклад: *демаскулінізація*, *неофемінатив* / *неофемінітив*. Фіксуємо також терміни-композиції (6 одиниць), які містять морфеми грецького і латинського походження: *андроцентризм*, *гендерлект*, *гіноцентризм*, *лінгвофемінізація*, *фалоцентризм* / *фалологоцентризм* / *фалологоцентризм*, *фемінітивотворення*.

Серед усього масиву досліджуваних неоднослівних термінів кількісно переважають двокомпонентні ТС. Зафіксовано 181 таку одиницю, що становить 64% від загальної кількості проаналізованих аналітичних конструкцій. Найпоширенішими серед двокомпонентних ТС є субстантивно-ад'єктивні сполуки – 139 одиниць, або 75% від загальної кількості двокомпонентних ТС. Це поєднання іменника з відносним прикметником

(прикладів використання в ролі атрибутів якісних та присвійних прикметників не зафіксовано), який конкретизує, уточнює значення терміна-іменника в таких, наприклад, ТС: *андрогінна риторика*; *гендерна асиметрія*; *гендерна контамінація*; *гендерна метафора*; *гендерне спілкування (гендерна комунікація)*; *гендерний неологізм (гендерний новотвір)*; *жіноча (фемінна) риторика*; *мовний андроцентризм*; *мовний сексизм (гендерні упередження)*; *лінгвістичний сексизм*; *мовна дискримінація*; *моційна кореляція*; *моційна пара*; *синтаксична фемінізація*; *стратегія фемінізації*; *стратегія нейтралізації*; *суплетивна моція*; *суфіксальна фемінізація*; *чоловіча (відмаскулінна) моція*; *чоловіча (маскулінна) назва* тощо. У складі багатьох проаналізованих ТС фіксуємо варіантні компоненти: *фемінатив* / *фемінітив*; *маскулізм* / *маскулінізм* / *маскулінатив* / *маскулінітив*; *відмаскулінний* / *відмаскулінативний*; *відфемінний* / *відфемінічний* / *відфемінітивний*; *генералізувальний* / *генеричний*; *демаскулінний* / *демаскулінативний*; *дефемінний* / *дефемінічний* / *дефемінітивний*; *патріархальний* / *патріархатний*; *словотворення* / *словотворчість*.

За своєю будовою прикметники-компоненти ТС переважно прості, одноосновні. Складні прикметники використовуються значно рідше, наприклад: *агентивно-професійна назва*; *жіночотворчий суфікс*; *жіночотворчий формант*; *лінгвогендерологічна метамова*; *маскуліноцентрична мова*; *професійно-статусне найменування*; *професійно-статусний фемінатив*; *родостатевий транспозит*.

На окрему увагу заслуговують номінації з компонентом *гендерно*. Фіксуємо варіантні форми, де цей складник виступає і як окрема лексема (у роботах Л. Ставицької, А. Мартинюк, Ю. Маслової, М. Маєрчик, О. Тараненка), і як компонент складних прикметників і дієприкметників (перевагу такому написанню надає О. Малахова, М. Гінзбург). У дослідженні Я. Пузиренко знаходимо обидва варіанти: «З погляду дії чинника гендерної чутливості сучасна мовна практика характеризується двома основними підходами... *традиційним* і *гендерночутливим*...» [8, с. 14]; «Виявлено основні тенденції у функціонуванні агентивно-професійної номінації жінок, серед яких – традиційний підхід ... та *гендерно чутливий*...» [8, с. 17] (виділення наше – О. Ч.) Принагідно слід зазначити, що в написанні цього компонента спостерігаємо також словотворчу варіантність. Так, М. Гінзбург зазначає: «... підхід, який підкреслює поєднування гендерної

рівності та гендерних відмінностей, ... правильно називати гендерочутливий (бо він чутливий до гендера)» [4, с. 12]. Як ми вже наголошували в попередніх дослідженнях [17], написання як разом, так і окремо можна пояснити, посиляючись на «Український правопис». Розв'язуючи цю правописну й одночасно термінологічну колізію, спираємося передусім на таку системно важливу характеристику терміна, як узвичаєність. Суть її полягає в тому, що під час укладання термінологічних рекомендацій перевага надається терміну, який більш поширений, має тривалішу традицію застосування. За нашими спостереженнями, у залучених до аналізу працях переважають номінації, де компонент *гендерно* пишеться окремо. Тому словосполучення *гендерно інклюзивна мова; гендерно нейтральна мова; гендерно маркована одиниця* тощо відносимо до трикомпонентних. Очевидно, додатковим аргументом можуть слугувати й такі усталені в мовознавстві терміни, як *стилістично нейтральна лексика, експресивно забарвлена лексика* тощо.

Серед атрибутивних бінарних ТС фіксуємо також сполучення іменника з пасивним дієприкметником (10 номінацій), наприклад: *актуалізований фемінітив; гендерована мова; гендероване закінчення; маскулінізована форма; фемінізована лексема (фемінізована назва), фемінізована одиниця; фемінізована форма; фемінізоване найменування; фемінізований відповідник; фемінізований іменник*. Активні дієприкметники представлені лише в одній із залучених до аналізу праць [9]: *мотивуюча основа; мотивуючий іменник; фемінізуючий засіб, фемінізуючий суфікс, фемінізуючий формант; характеризуюче значення*. Їхня ненормативність є очевидною, такі ТС мають бути замінені літературними відповідниками: *мотивувальний іменник; фемінізувальний засіб; характеризувальне значення* тощо.

Субстантивно-субстантивні ТС представлені шістьма номінаціями. Це генітивні синонімічні ТС *категорія жіночості (найменування жінок; категорія фемінативності / фемінітивності)*; одне ТС з епонімами *гіпотеза Сепіра-Ворфа*; одне прийменникове ТС *андроцентризм у мові*, яке в більшості контекстів замінено безприйменниковими конструкціями *мовний андроцентризм, андроцентризм мови*.

Фіксуємо також бінарні сполуки, побудовані за моделлю прикладки (12 одиниць): *дериват-фемінатив; маскулінітив-сексизм; сексизм-маскулінатив; сексизм-фемінатив; фемінітив-ареалогізм; фемінітив-германізм; фемінітив-етнонім;*

фемінатив-кодериват; фемінітив-новотвір (неологізм-фемінатив); фемінатив-паралелізм; фемінітив-сексизм. Такі номінації вважаємо термінологічними словосполученнями, компоненти яких пов'язані між собою за допомогою одного з різновидів підрядного зв'язку – кореляції.

Наявні в аналізованій терміносистемі й поодинокі термінологічні номінації в чужомовному графічному оформленні (7 одиниць), більшість із яких мають питомий відповідник: *masculina generica – маскулінізм, (маскулінний номінант, маскулінізм у генералізувальному значенні), nomina feminina / nomina feminine / nomina feminativa – фемінічне найменування, фемінітив / фемінатив; nomina masculina – маскулінатив*. До термінів *feminina tantum* і *masculina tantum*, які називають мовні одиниці, що з біофізіологічних та соціокультурних причин позначають відповідно лише осіб жіночої або чоловічої статі, відповідники не зафіксовано.

Отже, констатуємо, що найпродуктивнішою з-поміж досліджених двокомпонентних ТС ТСГЛ є модель «прикметник + іменник», де прикметник відносний, переважно простий. Моделі «дієприкметник + іменник», субстантивно-субстантивні ТС та прикладкові конструкції в досліджуваній терміносистемі не є продуктивними.

У досліджуваній терміносистемі досить поширеними є також трикомпонентні аналітичні терміни. Зафіксовано 84 одиниці трикомпонентних ТС, це майже 30% від загальної кількості проаналізованих неоднослівних термінів. Побудовані вони переважно за двома моделями, представленими практично однаковою кількістю ТС:

1. «Прикметник + прикметник + іменник»: *ареальна фемінітивна лексика; аугментативний похідний фемінатив; відфемінітивний словотвірний тип; гендерний мовний номінатив; експресивна фемінітивна лексика; жіноча вербальна (мовленнєва) поведінка; знижена фемінітивна лексика; маскулінативний словотворчий засіб; малопродуктивний фемінізувальний формант; мовна гендерна репрезентація; чоловіча агентивно-особова назва*. За кількісним показником (29 одиниць) ТС, побудовані за цією моделлю, перебувають на першому місці і становлять 35% від загальної кількості трикомпонентних терміносполучень. Дериваційною базою для творення таких ТС є сполука прикметника з іменником, яка уточнюється, конкретизується за допомогою ще одного прикметника.

2. «Прикметник + іменник + іменник»: *андрогінні риси спілкування; гендерне реформування мови; жіночий маркер статі; мовне позначення*

жінки; словотвірна парадигма фемінітивів; словотвірна семантика фемінітивів; словотвірні розряди фемінітивів; статева дискримінація в мові; фемінізоване позначення жінки; феміністичне реформування мови; фемінативна підсистема мови; феміністська критика мови; чоловічий маркер статі; чоловічий стиль мовлення. Аналізована модель є результатом атрибутивного поширення генітивної сполуки. За кількісним показником (28 одиниць, або 33%) вона перебуває на другому місці.

Малопродуктивних трикомпонентних ТС зафіксовано 27 одиниць, представлені вони шістьма моделями:

- «прислівник + прикметник + іменник»: *гендерно паритетна мова (гендерно інклюзивна мова, гендерно нейтральна мова, гендерно чутлива мова, гендерно коректна мова); гендерно чутливе письмо; гендерно чутливий підхід; гендерно толерантний підхід; позитивно оцінні фемінітиви; негативно оцінні фемінітиви;*

- «дієприкметник + прикметник + іменник»: *маскулінізована словотвірна модель; фемінізована словотвірна модель;*

- «іменник + іменник + іменник»: *способи творення фемінітивів;*

- «іменник + прикметник + іменник»: *гіпотеза лінгвістичної відносності; маскулінізм у генералізувальному значенні; найменування маскулінного типу; фемінатив агентивно-професійної семантики;*

- «прислівник + дієприкметник + іменник»: *андроцентрично зорієнтована мова; гендерно маркована лексема; гендерно маркована лексика; гендерно маркований агентив; гендерно маркований компонент; словотвірно фемінізована лексема; стилістично маркований фемінатив;*

- «прикметник + прикладкова конструкція»: *варіантні фемінативи-деривати; фемінізований варіант-паралелізм; фемінізований варіант-синонім.*

Словосполучення, які містять у своєму складі чотири, п'ять та шість компонентів, відносимо до багатокомпонентних. Таких ТС у нашому реєстрі 22 одиниці, або 6% від загальної кількості досліджуваних терміносполучень (ТС із більшою кількістю складників не зафіксовано). Дериваційною базою їхнього творення є словосполучення з меншою кількістю компонентів. Кількісно переважають чотирикомпонентні ТС (14 одиниць): *гендерно маркована неологічна одиниця; гендерно маркована оказіональна одиниця; гендерно релевантна мовна форма; гендерно релевантний*

текстовий фрагмент; моційний корелят відмаскулінного типу; новітнє фемінізоване позначення жінки; словотвірний фемінатив демаскулінного типу; фемінізоване статусне найменування жінки; фемінінна назва кваліфікативного типу; фемінінна назва оцінного типу; феміністичні стратегії мовного впливу; соціально зумовлена фемінітивна лексика; стилістично забарвлена фемінітивна лексика; стилістично нейтральна фемінітивна лексика. П'ятикомпонентні ТС представлені чотирма номінаціями: *аугментативна назва особи жіночої статі; демаскулінний номінант особи жіночої статі; демінутивна назва особи жіночої статі; особовий іменник-маскулінізм у генералізувальному значенні.* Таку ж кількість ТС фіксуємо й з шістьма компонентами: *гендерно маркована одиниця мови чоловічої референції; гендерно маркована одиниця мови жіночої референції; лексична номінативна гендерно маркована одиниця мови; фразеологічна номінативна гендерно маркована одиниця мови.* Робимо висновок про наявність безпосереднього зв'язку між продуктивністю тієї чи тієї моделі ТС та кількістю компонентів у її складі: продуктивність обернено пропорційна кількості.

Компоненти всіх наведених вище ТС пов'язані між собою за допомогою підрядного зв'язку. Але в аналізованій терміносистемі в обмеженій кількості наявні також терміноодиниці, між компонентами яких наявний сурядний зв'язок, наприклад: *жіночі й чоловічі маркери статей; маскулінативні і фемінітивні словотворчі засоби; фемінінна назва кваліфікативного й оцінного типу; чоловіче і жіноче мовлення; чоловіча і жіноча мовленнєва поведінка* тощо. Потреби у функціонуванні термінологічних конструкцій, пов'язаних сурядним зв'язком, немає, оскільки кожна з аналізованих терміносполук досить легко розпадається на окремі ТС.

Висновки і пропозиції. Аналіз структурно-граматичної будови термінів ТСПЛ засвідчив високу продуктивність синтаксичного способу термінотворення. Загалом активність синтаксичної деривації термінологи пояснюють багатьма причинами: терміносполучення, на відміну від однослівних термінів, виявляють більшу здатність до конкретизації значень завдяки залежним словам, обмеженою є кількість складених термінів-полісемантів, аналітичні терміни майже не зазнають шкідливого впливу омонімії, їм властива можливість гнучкішої класифікації та систематизації за певними моделями. До екстралінгвальних чинників найчастіше відносять бурхливий

розвиток наук на сучасному етапі, появу великої кількості нових реалій, які потребують номінації. Очевидно, що можливості однослівних термінів у цій функції давно вичерпані. Стосовно ТСГЛ варто відзначити ще одну вагому причину. Як випливає із самої назви наукового напрямку, досліджувана галузь має міждисциплінарний характер, поєднуючи як мовознавчі, так і терміни гендерних досліджень. Таким чином, абсолютна більшість аналізованих ТС апріорі містить стрижневий компонент або з галузі лінгвістики, або гендерних

досліджень, який, щоб стати складником ТСГЛ, повинен відповідно конкретизуватися іншим терміном. Прогнозуємо подальше поповнення ТСГЛ аналітичними номінаціями такого типу. Перспективним вважаємо дослідити семантичну структуру термінів, розглянути співвідношення питомих та запозичених терміноодиниць, виробити рекомендації щодо подальшого унормування термінології. Переконані, що робота в цьому напрямі сприятиме нормалізації та стандартизації терміносистеми гендерної лінгвістики.

Список літератури:

1. Архангельська А. *Femina cognita*. Українська жінка у слові й словнику. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 444 с.
2. Брус М. П. Фемінітиви в українській мові: генеза, еволюція, функціонування : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 440 с.
3. Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, дискурсивна практика : монографія / Т. А. Космеда та ін. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди ; Дрогобич : Коло, 2014. 472 с.
4. Гінзбург М. Професійні назви як дзеркало гендерної рівності. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. Київ, 2012. С. 6–26.
5. Кочан І. М. Українське термінознавство ХХІ ст. у кваліфікаційних працях // *Термінологічний вісник*. Київ, 2017. Вип. 4. С. 80–92.
6. Малахова О. Гендерночутлива мова vs дискурсивні влади: актуальні питання гендерної лінгвістики в Україні. *Гендерний журнал «Я»*. 2015. № 1 (37). С. 35–37.
7. Маслова Ю. П. Гендерний дискурс сучасних друкованих україномовних ЗМІ : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2011. 20 с.
8. Пузиренко Я. В. Агентивно-професійні назви осіб жіночої статі в лексикографічному описі й узусі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.15 / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 21 с.
9. Семенюк С. П. Формування словотвірної системи іменників з модифікаційним значенням жіночої статі в новій українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 2000. 20 с.
10. Симоненко Л. Українське термінознавство: від витоків до сьогодення. *Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Рівне, 15–16 вересня 2016 р.) / відп. ред. Малевиц Л. Рівне : НУВГП, 2016. С. 53–57.
11. Словник гендерних термінів. URL: <http://a-z-gender.net/ua/category/%D0%BC> (дата звернення: 17.06.2022).
12. Словник гендерних термінів / уклад. З. В. Шевченко. Черкаси : видавець Чабаненко Ю., 2016. 336 с. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=J8tBDwAAQBAJ&pg=PA49&lpg=PA49&dq#v=onepage&q&f=false> (дата звернення: 10.06.2022).
13. Ставицька Л. О. Сучасний стан лінгвогендерологічних досліджень в Україні. *Мовознавство*. 2008. № 2–3. С. 236–246.
14. Тараненко О. О. Андроцентризм у системі мовних координат і сучасний гендерний рух: монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 112 с.
15. Чуєшкова О. В. Синонімія в терміносистемі гендерної лінгвістики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. Львів, 2017. № 869. С. 105 – 108.
16. Чуєшкова О. В. Становлення терміносистеми гендерної лінгвістики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми української термінології*. 2016. № 842. С. 161–164.
17. Чуєшкова О. В. Термін *гендер* і його похідні як ядро терміносистеми гендерної лінгвістики. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 2(70), червень. С. 237–239.

Chuieshkova O. V. STRUCTURAL AND GRAMMATICAL CONSTRUCTION OF THE TERMS OF THE GENDER LINGUISTIC TERM SYSTEM

The article is about the consideration of word-formation and structural features of the terms of the gender linguistics term system (GLTS). The material for the research was the terms singled out by means of a continuous sampling from the scientific works of linguo-genderologists. As part of the GLTS, terms-words and terminological phrases (TPh) are highlighted with absolute quantitative superiority of the latter. One-word terms are represented by non-derivative names, affixal derivatives and term-composites. Analytical terms are represented by two-, three-, four-, five-, and six-component nominations, among which a significant number of synonymous and variant ones are recorded. Most of the analyzed TPhs are two-component substantive-adjective term compounds with a relative single-base adjective. Passive and active participles are also recorded as part of the attributive binary TPh, the non-normativeness of the latter is emphasized. Binary compounds built according to the application model are involved in the analysis. Single terminological nominations in a foreign language graphic design are recorded, most of which have a specific counterpart. It is noted that the "adverb + noun" models, substantive-substantival TPh and applied constructions in the studied term system are not productive. In second place in terms of quantity are three-component analytical terms, built mainly according to two models, represented by almost the same number of TPh: "adjective + adjective + noun", "adjective + noun + noun". Multi-component TPhs are few, it has been established that there is a direct relationship between the performance of a particular model and the number of components in its composition: performance is inversely proportional to the number. It is emphasized that there is a subordinate connection between the components of the TPh. Different approaches to the functioning of the TPh with a gender component were analyzed, and it was recommended to write it separately, taking into account such a systemically important characteristic of the term as commonness. The high productivity of the syntactic method of term formation is emphasized, which is natural due to a number of lingual and extralingual factors. Further replenishment of GLTS with analytical nominations is predicted.

Key words: *one-word term, productive model, syntactic method of term formation, terminological word combination, gender linguistics term system.*